

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΛΕΓΧΩΝ
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ**

**Έκθεση της Γενικής Διεύθυνσης Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων
Προγραμμάτων
έτους 2023
του άρθ. 76 παρ. 4 του Ν. 4270/2014**

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2024

Πίνακας περιεχομένων

I. Συνοπτική παρουσίαση της Γενικής Διεύθυνσης Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων (Γ.Δ.Ε.Σ.Π.).....	3
II. Ελεγκτική δραστηριότητα.....	4
III. Συμπέρασμα	13

I. Συνοπτική παρουσίαση της Γενικής Διεύθυνσης Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων (Γ.Δ.Ε.Σ.Π.)

Με την έναρξη ισχύος του οργανισμού του Υπουργείου Οικονομικών (3.12.2017) με το ΠΔ 142/2017 (ΦΕΚ Α' 181) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, συστάθηκε η Γενική Διεύθυνση Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων (ΓΔΕΣΠ).

Οι στρατηγικοί σκοποί της Γενικής Διεύθυνσης Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων (ΓΔΕΣΠ) είναι οι ακόλουθοι:

- i. η παροχή επαρκούς διαβεβαίωσης για τη διασφάλιση της ορθής δημοσιονομικής διαχείρισης των εθνικών και ενωσιακών πόρων μέσω της διενέργειας ελέγχων των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων και
- ii. η διαπίστωση της επίτευξης των ορόσημων και στόχων και της λειτουργίας των συστημάτων των φορέων υλοποίησης, μέσω των ελέγχων των δράσεων του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για τη διασφάλιση της προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.

Η ΓΔΕΣΠ διαρθρώνεται σε τρία (3) Αυτοτελή Τμήματα και πέντε (5) Διευθύνσεις, ως εξής:

- i. Αυτοτελές Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης
- ii. Αυτοτελές Τμήμα Νομικής Υποστήριξης
- iii. Αυτοτελές Τμήμα Έκτακτων Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων
- iv. Διεύθυνση Σχεδιασμού και Αξιολόγησης Ελέγχων
- v. Διεύθυνση Α' Ελέγχου Διαχείρισης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων
- vi. Διεύθυνση Β' Ελέγχου Διαχείρισης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων
- vii. Διεύθυνση Γ' Πιστοποίησης δαπανών Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων και Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης
- viii. Διεύθυνση Ελέγχου Δράσεων του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Οι ανωτέρω Διευθύνσεις και τα Αυτοτελή Τμήματα που συνθέτουν τη Γενική Διεύθυνση Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων (ΓΔΕΣΠ), αποτελούν τις υποστηρικτικές Διευθύνσεις της Επιτροπής Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ), οι οποίες την συνδράμουν στο έργο της ως Αρχή Ελέγχου σε όσα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα της έχουν κατά νόμο ανατεθεί.

II. Ελεγκτική δραστηριότητα

II.1 Σύμφωνα με το άρθρο 127, παράγραφος 5 του Καν. (ΕΚ) 1303/2013 για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020, η ΕΔΕΛ, ως η μόνη αρχή ελέγχου του ΕΣΠΑ, υποβάλλει στην Επιτροπή ετήσια έκθεση ελέγχου στην οποία παρατίθενται τα πορίσματα των λογιστικών ελέγχων που πραγματοποιήθηκαν κατά το χρονικό διάστημα 1/7 του έτους N έως 31/12 του έτους N+1, σύμφωνα με τη στρατηγική λογιστικού ελέγχου της ΕΔΕΛ, συμπεριλαμβανομένων των ευρημάτων που εντοπίστηκαν στο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, καθώς και των διορθωτικών μέτρων που προτάθηκαν για την αντιμετώπιση των όποιων προβλημάτων. Η ετήσια έκθεση ελέγχου της ΕΔΕΛ συνοδεύεται από τη γνώμη λογιστικού ελέγχου.

Η ΕΔΕΛ, στο πλαίσιο των ανωτέρω καθηκόντων της, διενήργησε για την 9η λογιστική χρήση (1/07/2022 – 30/06/2023):

α) για τον Στόχο «Επενδύσεις στην Ανάπτυξη και την Απασχόληση» του ΕΣΠΑ 2014-2020 έλεγχο των Ετήσιων Λογαριασμών στην κοινή Αρχή Πιστοποίησης όλων των ΕΠ και ογδόντα πέντε (85) ελέγχους πράξεων, ενώ κατά την πρώτη επικαιροποίηση της στρατηγικής ελέγχου της 9^{ης} Λογιστικής Χρήσης (αρ. συνεδρίασης ΕΔΕΛ 919/21.03.2023) αποφασίστηκε να μην διενεργηθούν έλεγχοι συστήματος Φορέων Διαχείρισης για την ελεγκτική περίοδο 1/7/2022 – 31/12/2023. Οι ανωτέρω έλεγχοι διενεργήθηκαν εντός του έτους 2023 - με εξαίρεση τον έλεγχο των Λογαριασμών που έλαβε χώρα από 15/1/2024 έως την υποβολή της Ετήσιας Έκθεσης Ελέγχου στην ΕΕ - και αφορούσαν την 9η λογιστική χρήση (1/7/2022 – 30/06/2023). Επιπλέον, κατά το έτος αναφοράς της παρούσας διενεργήθηκαν δύο (2) έκτακτοι έλεγχοι κατόπιν, αφενός επώνυμης καταγγελίας, αφετέρου εντολής ελέγχου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Τα αποτελέσματα όλων των ανωτέρω ελέγχων συμπεριλήφθηκαν στην 9^η Ετήσια Έκθεση Ελέγχου της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020 που υποβλήθηκε στην ΕΕ στις 29.02.2023, η οποία συνοδεύτηκε από την γνώμη λογιστικού ελέγχου για καθένα από τα 18 ΕΠ του Στόχου «Επενδύσεις στην Ανάπτυξη και την Απασχόληση» του ΕΣΠΑ 2014-2020.

Όσον αφορά τον έλεγχο των Ετήσιων Λογαριασμών που διενήργησε η ΕΔΕΛ για την 9η Λογιστική Χρήση επιβεβαιώθηκε η πληρότητα, ακρίβεια και ειλικρίνειά τους για όλα τα ΕΠ του Στόχου «Επενδύσεις στην Ανάπτυξη και την Απασχόληση».

Σε ό,τι αφορά τους δειγματοληπτικούς ελέγχους πράξεων, το ποσοστό του Συνολικού Ποσοστού Σφάλματος (TER) στον πληθυσμό δαπανών του κοινού συστήματος για την 8η Λογιστική Χρήση, ανήλθε σε **2,89%** του κοινού ΣΔΕ ενώ το Υπολειμματικό Συνολικό Ποσοστό Σφάλματος (RTER) ανήλθε σε **2,44%** και ως εκ τούτου απαιτήθηκαν περαιτέρω διορθώσεις ύψους **11.000.000€** επί των δαπανών που δηλώθηκαν στους Λογαριασμούς της 9ης Λογιστικής Χρήσης. Σε συνέχεια της αφαίρεσης από τους Οριστικούς Λογαριασμούς των ανωτέρω πρόσθετων διορθώσεων, το Υπολειμματικό Συνολικό Ποσοστό Σφάλματος (RTER) μειώθηκε κάτω από το 2% του ορίου σημαντικότητας και ανήλθε σε **1,96%**.

Για τον υπολογισμό του TER λήφθηκαν υπόψη τα αποτελέσματα των ελέγχων πράξεων της 9ης Λογιστικής Χρήσης, σύμφωνα με τα οποία εντοπίστηκαν μεμονωμένα/τυχαία σφάλματα για τα οποία επιβλήθηκαν οι δέουσες δημοσιονομικές διορθώσεις και απευθύνθηκαν οι κατάλληλες συστάσεις. Σημαντική συνεισφορά στο Συνολικό Ποσοστό Σφάλματος είχαν ευρήματα που εντοπίστηκαν από ελέγχους του στρώματος «ΕΤΠΑ-“COVID-19”». Οι πράξεις του ανωτέρω στρώματος αφορούν επιχειρήσεις που ενισχύθηκαν μέσω επιδότησης του κεφαλαίου κίνησής τους, λόγω σημαντικής πτώσης της οικονομικής τους δραστηριότητας εξαιτίας της πανδημίας.

Η ΕΔΕΛ, λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα των ελέγχων της 9ης Λογιστικής Χρήσης και τα μέτρα που λήφθηκαν για την αντιμετώπιση των εντοπισθέντων ευρημάτων, έκρινε ότι, το κοινό σύστημα του Στόχου «Επενδύσεις στην Ανάπτυξη και την Απασχόληση» του ΕΣΠΑ 2014-2020 λειτούργησε αποτελεσματικά ανταποκρινόμενο στις απαιτήσεις που ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) 1303/2013 του Συμβουλίου. Ειδικότερα, η ΕΔΕΛ, θεωρεί ότι το ΣΔΕ εντάσσεται στην κατηγορία «2» και στην Ετήσια Έκθεση της 9ης Λογιστικής Χρήσης διατύπωσε α) γνώμη με επιφύλαξη και περιορισμένο αντίκτυπο για το κοινό ΣΔΕ των ΕΠ του Στόχου «Επενδύσεις στην Ανάπτυξη και την Απασχόληση», λόγω του ότι το Συνολικό Ποσοστό Σφάλματος στον πληθυσμό δαπανών του κοινού συστήματος για την 9η Λογιστική Χρήση ανήλθε σε 2,89% και

υπερβαίνει το όριο σημαντικότητας 2%, β) ανεπιφύλακτη γνώμη για τη νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών που συμπεριλήφθηκαν στους λογαριασμούς της 9^{ης} λογιστικής χρήσης και γ) ανεπιφύλακτη γνώμη για την πληρότητα, ακρίβεια και ειλικρίνεια των ετήσιων λογαριασμών της 9^{ης} λογιστικής χρήσης όλων των ΕΠ του Στόχου «Επενδύσεις στην Ανάπτυξη και την Απασχόληση».

Αποτελέσματα Δειγματοληπτικών ελέγχων πράξεων/υποέργων

Στον Πίνακα 1 που ακολουθεί δίδεται η συνοπτική εικόνα των οικονομικών στοιχείων των ελέγχων της ΕΔΕΛ. Ειδικότερα, αποτυπώνονται τα εξής: Η συνολική δαπάνη που δηλώθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και από την οποία αντλήθηκε το δείγμα των ελέγχων, οι ελεγχθείσες και οι παράτυπες δαπάνες που εντόπισαν οι έλεγχοι της ΕΔΕΛ, καθώς και το συνολικό και υπολειμματικό ποσοστό σφάλματος σε σχέση με τις ελεγχθείσες δαπάνες.

Πίνακας 1:

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα	Ποσό σε ευρώ που αντιστοιχεί στον πληθυσμό από τον οποίο αντλήθηκε το δείγμα	Δαπάνες για τη λογιστική χρήση οι οποίες ελέγχθηκαν για το τυχαίο δείγμα	Ποσό παράτυπων δαπανών σε τυχαίο δείγμα	Συνολικό ποσοστό σφάλματος (ΣΠΣ)	Πρόσθετες διορθώσεις που απαιτήθηκαν ώστε ΥΣΠΣ<2%	Υπολειμματικό συνολικό ποσοστό σφάλματος (ΥΣΠΣ)	Άλλες ελεγχθείσες δαπάνες	Ποσό παράτυπων δαπανών σε άλλες ελεγχθείσες δαπάνες
Κοινό Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου για τα ΕΠ του Στόχου «Επενδύσεις στην Ανάπτυξη και την Απασχόληση» του ΕΣΠΑ 2014-2020	2.729.886.408,81	188.893.726,38	8.721.031,12	2,89%	11.000.000	1,96%	55.684.356,96	3.206.165,31

β) για τα Επιχειρησιακά Προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας (ΕΕΣ) έλεγχο συστήματος στην Ειδική Υπηρεσία Αρχή Πιστοποίησης στο πλαίσιο του ελέγχου λογαριασμών των 6 ΕΠ ΕΕΣ, με αντικείμενο τις δαπάνες που πιστοποιήθηκαν και δηλώθηκαν στην ΕΕ κατά το λογιστικό έτος αναφοράς από 01.07.2022-30.06.2023. Για την ίδια περίοδο διενήργησε είκοσι-οκτώ (28) ελέγχους πράξεων (εκ των οποίων οι δώδεκα (12) από ελεγκτές της ΕΔΕΛ επί ελληνικού εδάφους και οι λοιποί από ελεγκτές άλλων Αρχών Ελέγχου εκτός Ελλάδος).

Ειδικότερα, λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα των λογιστικών ελέγχων της και τα μέτρα που λήφθηκαν για την αντιμετώπισή τους, η ΕΔΕΛ στις Ετήσιες Εκθέσεις των 6 ΕΠ ΕΕΣ διατύπωσε:

Για τα ΕΠ Balkan-Mediterranean, ΕΠ Ελλάδα-Αλβανία, ΕΠ Ελλάδα-Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας, ΕΠ Ελλάδα-Ιταλία και ΕΠ Ελλάδα-Κύπρος

Α. ανεπιφύλακτη Γνώμη για την νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή,

Β. ανεπιφύλακτη Γνώμη για την πληρότητα, ακρίβεια και ειλικρίνεια των ετήσιων λογαριασμών της 9ης λογιστικής χρήσης και

Γ. ανεπιφύλακτη Γνώμη για τη λειτουργία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου.

Για το ΕΠ Ελλάδα-Βουλγαρία,

Α. ανεπιφύλακτη Γνώμη για την νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή,

Β. ανεπιφύλακτη Γνώμη για την πληρότητα, ακρίβεια και ειλικρίνεια των ετήσιων λογαριασμών της 9ης λογιστικής χρήσης και

Γ. Γνώμη με επιφύλαξη με περιορισμένο αντίκτυπο για την λειτουργία του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου λόγω του ότι το Συνολικό Ποσοστό Σφάλματος (TER) στον πληθυσμό δαπανών για την 9η Λογιστική Χρήση ανήλθε σε 3,12 % ενώ το Υπολειμματικό Συνολικό Ποσοστό Σφάλματος (RTER) ανήλθε σε 2,93% και υπερβαίνει το όριο σημαντικότητας 2%. Ως εκ τούτου απαιτήθηκαν περαιτέρω διορθώσεις ύψους 212.290,57€ επί των δαπανών που δηλώθηκαν στους Λογαριασμούς της 9ης Λογιστικής Χρήσης. Σε συνέχεια της αφαίρεσης από τους Οριστικούς Λογαριασμούς των ανωτέρω πρόσθετων διορθώσεων, το Υπολειμματικό Συνολικό Ποσοστό Σφάλματος (RTER) μειώθηκε στο όριο σημαντικότητα και ανήλθε σε 2% .

Στον πίνακα 2 παρατίθενται τα οικονομικά στοιχεία των παραπάνω ελέγχων πράξεων:

Πίνακας 2

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα	Ποσό σε ευρώ που αντιστοιχεί στον πληθυσμό από τον οποίο αντλήθηκε το δείγμα	Δαπάνες για τη λογιστική χρήση οι οποίες ελέγχθηκαν για το τυχαίο δείγμα	Ποσό παράτυπων δαπανών σε τυχαίο δείγμα	Συνολικά Προβληθέν Σφάλμα %	Υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος %	Άλλες ελεγχθείσες δαπάνες	Ποσό παράτυπων δαπανών σε άλλες ελεγχθείσες δαπάνες
Ελλάδα - Αλβανία	12.351.054,09	686.921,74	0,00	0,00%	0,00%	0,00	0,00
Ελλάδα – Βόρεια Μακεδονία	7.182.980,86	792.142,50	1.031,50	0,12%	0,11%	0,00	0,00
Ελλάδα - Βουλγαρία	22.633.395,26	6.792.738,8	44.013,56	3,12%	2,00%	0,00	0,00
Ελλάδα - Ιταλία	25.257.937,80	5.734.276,74	0,00	0,00%	0,00%	0,00	0,00
Ελλάδα - Κύπρος	14.384.067,71	1.709.559,86	8.416,45	0,45%	0,39%	0,00	0,00
Balkan – Mediterranean	5.628.844,87	487.735,13	928,05	0,34%	0,33%	0,00	0,00

γ) για το ΕΠ «Αλιεία και Θάλασσα» τριάντα πέντε (35) ελέγχους πράξεων και έναν (1) έλεγχο συστήματος στην Αρχή Πιστοποίησης στο πλαίσιο του ελέγχου λογαριασμών με αντικείμενο τις δαπάνες που πιστοποιήθηκαν και δηλώθηκαν στην ΕΕ κατά το λογιστικό έτος αναφοράς από 01.07.2022-30.06.2023.

Λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα των λογιστικών ελέγχων της και τα μέτρα που λήφθηκαν για την αντιμετώπισή τους, η ΕΔΕΛ έκρινε ότι, το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου του ΕΠ «Αλιεία και Θάλασσα» λειτούργησε αποτελεσματικά ανταποκρινόμενο στις απαιτήσεις που ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) 1303/2013 του Συμβουλίου. Ειδικότερα, η ΕΔΕΛ, θεωρεί ότι το ΣΔΕ εντάσσεται στην κατηγορία «2» και στην Ετήσια Έκθεση της 9ης Λογιστικής Χρήσης διατύπωσε ανεπιφύλακτη Γνώμη για α. την νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή και περιλήφθηκαν στους ετήσιους Λογαριασμούς της 9ης Λογιστικής Χρήσης β. την πληρότητα, ακρίβεια και ειλικρίνεια των ετήσιων λογαριασμών της 9ης λογιστικής χρήσης και γ. την λειτουργία του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου.

Στον πίνακα 3 παρατίθενται τα οικονομικά στοιχεία των ελέγχων πράξεων:

Πίνακας 3

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα	Ποσό σε ευρώ που αντιστοιχεί στον πληθυσμό από τον οποίο αντλήθηκε το δείγμα	Δαπάνες για τη λογιστική χρήση οι οποίες ελέγχθηκαν για το τυχαίο δείγμα	Ποσό παράτυπων δαπανών σε τυχαίο δείγμα	Συνολικά Προβληθέν % σφάλματος	Υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος %	Άλλες ελεγχθείσες δαπάνες	Ποσό παράτυπων δαπανών σε άλλες ελεγχθείσες δαπάνες
Αλιεία και Θάλασσα	173.722.051,00	23.120.502,46	65.174,23	0,17%	0,13%	0,00	0,00

II.2 Η ΕΔΕΛ αποτελεί Αρχή Ελέγχου του Επιχειρησιακού Προγράμματος Επισιτιστικής ή/και Βασικής Υλικής Συνδρομής και διενεργεί τους ελέγχους του άρθρου 34 του Καν. (ΕΕ) 223/2014 στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του εν λόγω ΕΠ. Σημειώνεται ότι, κατά το 2023 και για τη λογιστική χρήση 01/07/2022-30/06/2023 πραγματοποιήθηκαν εννέα (9) έλεγχοι πράξεων και ένας (1) έλεγχος συστήματος, στην Αρχή Πιστοποίησης στο πλαίσιο του ελέγχου λογαριασμών για την ελεγκτική περίοδο 01.07.2022-31.12.2023.

Λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα των ελέγχων συστήματος, των λογιστικών ελέγχων της και τα μέτρα που λήφθηκαν για την αντιμετώπισή τους, η ΕΔΕΛ έκρινε ότι, το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου του ΕΠ

«Επισιτιστικής ή/και Βασικής Υλικής Συνδρομής» λειτούργησε αποτελεσματικά ανταποκρινόμενο στις απαιτήσεις που ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) 223/2014 του Συμβουλίου. Ειδικότερα, η ΕΔΕΛ διατύπωσε:

α) Ανεπιφύλακτη γνώμη για τη νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών που περιλαμβάνονται στους ετήσιους λογαριασμούς της 9ης ΛΧ σε ό,τι αφορά το ΕΠ του ΤΕΒΑ.

β) Ανεπιφύλακτη γνώμη για την πληρότητα, ακρίβεια και ειλικρίνεια των ετήσιων λογαριασμών της 9ης ΛΧ του ΕΠ του ΤΕΒΑ.

γ) Ανεπιφύλακτη γνώμη για το ΣΔΕ του ΕΠ του ΤΕΒΑ.

Τα οικονομικά στοιχεία των παραπάνω ελέγχων πράξεων φαίνονται στον Πίνακα 4 που ακολουθεί:

Πίνακας 4

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα	Ποσό σε ευρώ που αντιστοιχεί στον πληθυσμό από τον οποίο αντλήθηκε το δείγμα	Δαπάνες για τη λογιστική χρήση οι οποίες ελέγχθηκαν για το τυχαίο δείγμα	Ποσό παράτυπων δαπανών σε τυχαίο δείγμα	Συνολικά Προβληθέν % σφάλματος	Υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος %	Άλλες ελεγχθείσες δαπάνες	Ποσό παράτυπων δαπανών σε άλλες ελεγχθείσες δαπάνες
Επισιτιστική ή/και Βασική Υλική Συνδρομή	70.011.534,78	13.124.320,98	95.659,79	0,14%	0,00	0,00	0,00

Πέραν των παραπάνω, διαπιστώθηκε σε συνέχεια του ελέγχου πράξης 1122233009 (MIS 5000203) ότι υλοποιήθηκε η καταχώρηση δημοσιονομικής διόρθωσης ύψους 5% όλων των δελτίων δήλωσης δαπανών που σχετίζονται με τον έλεγχο συστήματος της ΕΔΕΛ της 8ης ΛΧ. Ειδικότερα έγιναν επιπλέον διορθώσεις ποσού 461.710,05€ το οποίο αναλύεται σε 252.731,37€ στην 9η ΛΧ και σε 208.978,68€ στην 10η ΛΧ.

II.3 Η ΕΔΕΛ, σύμφωνα με το Ν. 4375/2016 άρθ. 77 (ΦΕΚ Α' 51), έχει οριστεί Αρχή Ελέγχου για τα Εθνικά Προγράμματα του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (TAME) και του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας (TEA) για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020.

Σύμφωνα με το άρθρο 29 του Κανονισμού (ΕΕ) 514/2014 και του άρθρου 14 του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 1042/2014, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1291, η ΕΔΕΛ ως Αρχή Ελέγχου, προκειμένου να στηρίξει τη γνώμη που δίνει κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 63 του Κανονισμού (ΕΕ, ΕΥΡΑΤΟΜ) 2018/1046, διενεργεί ελέγχους κατά το χρονικό διάστημα 16/10/2022 έως 31/01/2024, για τις δαπάνες που δηλώνονται από 16/10/2022 έως 15/10/2023.

Για το ανωτέρω χρονικό διάστημα, η ΕΔΕΛ διενήργησε έλεγχο Λογαριασμών στην Αρχή Πιστοποίησης και για τα δύο ΕΠ καθώς και εννέα (9) δειγματοληπτικούς ελέγχους πράξεων (5 στο TAME και 4 στο TEA), τα οριστικά αποτελέσματα των οποίων συμπεριλήφθηκαν στην Ετήσια Σύνοψη των τελικών λογιστικών και άλλων ελέγχων που υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή την 1^η/3/2024, και συνοδεύτηκε από τη Γνώμη της Ελεγκτικής Αρχής για καθένα από τα ΕΠ.

Λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα του ελέγχου συστήματος και των λογιστικών ελέγχων καθώς και τα μέτρα που λήφθηκαν για την αντιμετώπισή τους, η ΕΔΕΛ έκρινε ότι, το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου των δύο ΕΠ (TAME και TEA) λειτούργησε αποτελεσματικά ανταποκρινόμενο στις απαιτήσεις που ορίζονται στους Κανονισμούς (ΕΚ) 514/2014 και 515/2014 του Συμβουλίου. Ειδικότερα, η ΕΔΕΛ, θεωρεί ότι το ΣΔΕ εντάσσεται στην κατηγορία «1» και στην Ετήσια Έκθεση της 9ης Λογιστικής Χρήσης διατύπωσε:

α) Ανεπιφύλακτη γνώμη για το ΕΠ του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης και για το ΕΠ του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας, καθώς το σύστημα κρίνεται ότι λειτουργεί αποτελεσματικά, παρέχοντας εύλογη βεβαιότητα για τη νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών που θα υποβληθούν στην Επιτροπή.

β) Ανεπιφύλακτη γνώμη για τους λογαριασμούς οικονομικού έτους 2023 για το ΕΠ του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης και για το ΕΠ του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας, καθώς παρέχουν αληθή και ακριβή εικόνα και οι δαπάνες της Ένωσης, για τις οποίες έχει υποβληθεί στην Επιτροπή αίτηση επιστροφής, είναι νόμιμες και κανονικές.

Στον Πίνακα 5 που ακολουθεί δίνεται η συνοπτική εικόνα της συνολικής δαπάνης που δηλώθηκε στο σχέδιο των λογαριασμών και αφορούσε το χρονικό διάστημα 16/10/2022-15/10/2023, των ελεγχθεισών δαπανών (τυχαίου δείγματος), των μη επιλέξιμων δαπανών που εντόπισε ο έλεγχος της ΕΔΕΛ, καθώς και το ποσοστό που εκπροσωπούν αυτές σε σχέση με τις δαπάνες που ελέγχθηκαν για τα Εθνικά Προγράμματα του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (TAME) και του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας (TEA) της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020:

Πίνακας 5

Εθνικό Πρόγραμμα	Ποσό σε ευρώ που αντιστοιχεί στον πληθυσμό από τον οποίο αντλήθηκε το δείγμα (κοινοτική συνεισφορά)	Δαπάνες για τη λογιστική χρήση οι οποίες ελέγχθηκαν για το τυχαίο δείγμα (κοινοτική συνεισφορά)	Ποσό παράτυπων δαπανών σε τυχαίο δείγμα (κοινοτική συνεισφορά)	% ποσοστό σφάλματος στο τυχαίο δείγμα (κοινοτική συνεισφορά)	Συνολικά Προβληθέν % σφάλματος (κοινοτική συνεισφορά)	Άλλες ελεγχθείσες δαπάνες	Ποσό παράτυπων δαπανών σε άλλες ελεγχθείσες δαπάνες
Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (TAME)	24.200.852,67	6.877.765,01	4.620,57	0,07	0,10	0,00	-
Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (TEA)	31.426.637,39	11.374.716,16	0,00%	0,00	0,00	0,00	-

II.4 Η ΕΔΕΛ αποτελεί Αρχή Ελέγχου του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου περιόδου 2014-2021. Εντός του 2023 η ΕΔΕΛ διενήργησε τέσσερις (4) ελέγχους πράξης στο πλαίσιο της ελεγκτικής περιόδου 1.1.2023-31.12.2023, με αντικείμενο τις δαπάνες που δηλώθηκαν στην Επιτροπή του ΧΜ ΕΟΧ κατά το λογιστικό έτος αναφοράς από 01.07.2022-30.06.2023.

Λαμβάνοντας υπόψη την ελεγκτική εργασία που διενεργήθηκε στο πλαίσιο της αξιολόγησης του ορισμού των αρχών των προγραμμάτων καθώς και τα αποτελέσματα των λογιστικών ελέγχων πράξεων, η ΕΔΕΛ έκρινε ότι, το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου των Διαχειριστών Προγραμμάτων του ΧΜ ΕΟΧ 2014-2020 λειτουργεί αποτελεσματικά ώστε να παρέχει εύλογη βεβαιότητα ότι οι πραγματοποιηθείσες δαπάνες που δηλώνονται στο Γραφείο ΧΜ ΕΟΧ είναι ορθές και κατά συνέπεια εύλογη βεβαιότητα ότι οι υποκείμενες συναλλαγές είναι νόμιμες και κανονικές.

Στον Πίνακα 6 παρατίθενται αναλυτικά τα οικονομικά στοιχεία των ανωτέρω ελέγχων:

Πίνακας 6

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα	Ποσό σε ευρώ που αντιστοιχεί στον πληθυσμό από τον οποίο αντλήθηκε το δείγμα	Δαπάνες για τη λογιστική χρήση οι οποίες ελέγχθηκαν για το τυχαίο δείγμα	Ποσό παράτυπων δαπανών σε τυχαίο δείγμα	% ποσοστό σφάλματος στο τυχαίο δείγμα	Συνολικά Προβληθέν % σφάλματος	Άλλες ελεγχθείσες δαπάνες	Ποσό παράτυπων δαπανών σε άλλες ελεγχθείσες δαπάνες
ΧΜ ΕΟΧ 2014-2021	2.021.866,78.	944.884,67	0,00€	0,00	0,00	0,00€	0,00€

II.5 Η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ) σύμφωνα με το άρθρο 111 παρ. 4 του Ν. 4497/2017, ανέλαβε τα καθήκοντα της ανεξάρτητης αρχής ελέγχου της παρ. 3 του άρθρου 8 του Καν (ΕΚ) 2012/2002 του Συμβουλίου για το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Τ.Α.Ε.Ε.). Στο πλαίσιο αυτό πραγματοποίησε δώδεκα (12) ελέγχους σε ισάριθμα έργα/ενέργειες που χρηματοδοτήθηκαν από αυτό το Ταμείο στο πλαίσιο των κάτωθι τεσσάρων παρεμβάσεων:

Α) οικονομική ενίσχυση από το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με σκοπό τη χρηματοδότηση ενεργειών έκτακτης ανάγκης και ανάκαμψης μετά τη φυσική καταστροφή που προκάλεσε ο μεσογειακός κυκλώνας «Ιανός» στην Ελλάδα τον Σεπτέμβριο του 2020

Β) οικονομική ενίσχυση από το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με σκοπό τη χρηματοδότηση ενεργειών έκτακτης ανάγκης και ανάκαμψης, έπειτα από τη φυσική καταστροφή που προκλήθηκε από τις πλημμύρες στην περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, στην Ελλάδα, τον Αύγουστο του 2020

Γ) οικονομική ενίσχυση από το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με σκοπό τη χρηματοδότηση ενεργειών έκτακτης ανάγκης και αποκατάστασης έπειτα από σοβαρή κατάσταση έκτακτης ανάγκης στον τομέα της υγείας που προκλήθηκε από την πανδημία COVID-19 στην Ελλάδα στις αρχές του 2020

Δ) οικονομική ενίσχυση από το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με σκοπό τη χρηματοδότηση ενεργειών έκτακτης ανάγκης και αποκατάστασης έπειτα από τη φυσική καταστροφή που προκάλεσε ο σεισμός στα νησιά Σάμο, Ικαρία και Χίο τον Οκτώβριο του 2020.

Από τους παραπάνω ελέγχους και αναφορικά με τις τρεις πρώτες παρεμβάσεις δεν εντοπίστηκαν μη επιλέξιμα ποσά που να έπρεπε να αφαιρεθούν από την δήλωση δαπανών της παρέμβασης. Σε 2 ελέγχους που διενήργησε η ΕΔΕΛ αναφορικά με την τέταρτη παρέμβαση, εντοπίστηκαν μη επιλέξιμα ποσά ύψους €19.200,98. Το συνολικό ποσό των μη επιλέξιμων δαπανών ύψους 37.725,79 ευρώ που αποφασίστηκε με επιβολή διόρθωσης 2% κατόπιν επέκτασης του δείγματος και που αφορά συνολικά και τα έξι έργα/ενέργειες της παρέμβασης, αφαιρέθηκαν από τις επιλέξιμες δαπάνες της. Ακολουθώντας, εκδόθηκε γνώμη της ΕΔΕΛ για καθεμία παρέμβαση, σύμφωνα με το αρ.8 παρ.3 του Κανονισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΚ) αριθ. 2012/2002, όπως τροποποιήθηκε από τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 661/2014. Σύμφωνα με τη γνώμη της ΕΔΕΛ, η έκθεση υλοποίησης παρέχει αληθή και πραγματική εικόνα της ενίσχυσης, οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν είναι νόμιμες και κανονικές, το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου που έχει τεθεί σε εφαρμογή λειτουργεί με ορθό τρόπο.

Τα οικονομικά στοιχεία των παραπάνω ελέγχων φαίνονται στον Πίνακα 7 που ακολουθεί:

Πίνακας 7

Παρέμβαση	Ποσό σε ευρώ που αντιστοιχεί στον πληθυσμό από τον οποίο αντλήθηκε το δείγμα	Δαπάνες για τη λογιστική χρήση οι οποίες ελέγχθηκαν για το τυχαίο δείγμα	Ποσό παράτυπων δαπανών σε τυχαίο δείγμα	% ποσοστό σφάλματος στο τυχαίο δείγμα	Συνολικά Προβληθέν % σφάλμα	Άλλες ελεγχθείσες δαπάνες	Ποσό παράτυπων δαπανών σε άλλες ελεγχθείσες δαπάνες
χρηματοδότηση ενεργειών έκτακτης ανάγκης και ανάκαμψης μετά τη φυσική καταστροφή που προκάλεσε ο μεσογειακός κυκλώνας «Ιανός» στην Ελλάδα τον Σεπτέμβριο του 2020	25.973.131,46	5.583.266,11	0,00 €	0,00	0,00	0,00	-
χρηματοδότηση ενεργειών έκτακτης ανάγκης και ανάκαμψης, έπειτα από τη φυσική καταστροφή που προκλήθηκε από τις πλημμύρες στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, στην Ελλάδα, τον Αύγουστο του 2020	7.108.961,44	1.019.652,00	0,00 €	0,00	0,00	0,00	-
χρηματοδότηση ενεργειών έκτακτης ανάγκης και αποκατάστασης έπειτα από σοβαρή κατάσταση έκτακτης ανάγκης στον τομέα της υγείας που προκλήθηκε από την πανδημία COVID-19 στην Ελλάδα στις αρχές του 2020	130.004.495,69	10.813.190,60	0,00 €	0,00	0,00	0,00	-
χρηματοδότηση ενεργειών έκτακτης ανάγκης και αποκατάστασης έπειτα από τη φυσική καταστροφή που προκάλεσε ο σεισμός στα νησιά Σάμο, Ικαρία και Χίο τον Οκτώβριο του 2020	1.888.149,90	960.049,09	19.200,98	2%	2%	0,00	-

II.6 Η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ), με το άρθρο 189 του Ν.4820/2021 (Α' 130), ορίστηκε αρμόδια για τον έλεγχο του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΜΑΑ), που συστάθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Φεβρουαρίου 2021. Για τον έλεγχο εφαρμόζονται οι διαδικασίες και η μεθοδολογία που προβλέπονται στα άρθρα 11 και 12 του ν. 4314/2014, κατάλληλα προσαρμοσμένες στις ανάγκες του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ). Οι αρμοδιότητες της ΕΔΕΛ στο πλαίσιο του ΤΑΑ περιγράφονται στην ΥΑ αριθ. 119126/ΕΞ2021/28.9.2021 (Β' 4498) όπως ισχύει, περί έγκρισης του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) του ΤΑΑ (άρθρο 3, περ. Δ και άρθρο 7, παρ. 3), όπου προβλέπεται, μεταξύ άλλων, ότι η ΕΔΕΛ:

- Καταρτίζει Στρατηγική Ελέγχου για όλη την περίοδο εφαρμογής του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΕΣΑΑ).
- Διασφαλίζει την υλοποίηση των ελέγχων που περιλαμβάνονται στη Στρατηγική Ελέγχων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Εγχειρίδιο Ελέγχου της ΕΔΕΛ.
- Συντάσσει τη σύνοψη των σχετικών ελέγχων, που προβλέπεται στην υποπερ. ii της περ. γ) της παρ.2 του άρθρου 22 του Καν. (ΕΕ) 2021/241 και συνοδεύει κάθε αίτημα πληρωμής.

Αποτελέσματα Ελέγχων Συστήματος

Κατά το έτος 2023, διενεργήθηκαν έλεγχοι συστήματος σε τρεις (3) φορείς υλοποίησης δράσεων/οροσήμων/στόχων στο πλαίσιο του ΕΣΑΑ. Τα αποτελέσματα των ανωτέρω ελέγχων συστήματος περιλήφθηκαν στις Συνόψεις Ελέγχων που εγκρίθηκαν από την ΕΔΕΛ στις 921^η/ 12-05-2023 και 956^η/03-06-2024 συνεδριάσεις. Οι σχετικές Συνόψεις Ελέγχων συνυποβλήθηκαν στην ΕΕ με το 3ο και το 4ο Αίτημα Πληρωμής της Μη Επιστρεπτέας Στήριξης του ΕΣΑΑ. Με βάση τις ελεγκτικές εργασίες, που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διενέργεια των ελέγχων συστημάτων, το επίπεδο βεβαιότητας κρίθηκε ως μέτριο.

Αποτελέσματα Ελέγχων Οροσήμων/ Στόχων

Κατά το έτος 2023, διενεργήθηκαν από την ΕΔΕΛ οι έλεγχοι που αποτυπώνονται στον κατωτέρω πίνακα, επισημαίνοντας ότι αφορούσαν την επιβεβαίωση της ικανοποιητικής επίτευξης των οροσήμων/στόχων σύμφωνα με το εθνικό και ενωσιακό δίκαιο και όχι έλεγχο δαπανών.

Πίνακας 8

Αίτημα	Πληθυσμός οροσήμων/ στόχων	Δείγμα Οροσήμων/ στόχων
3ο Αίτημα Πληρωμής Μη Επιστρεπτέας Στήριξης	42	10
4ο Αίτημα Πληρωμής Μη Επιστρεπτέας Στήριξης	20	
3ο Αίτημα Πληρωμής Δανειακής Στήριξης	1	1
4ο Αίτημα Πληρωμής Δανειακής Στήριξης	1	1

Τα αποτελέσματα των ανωτέρω ελέγχων οροσήμων/ στόχων περιλήφθηκαν στις Συνόψεις Ελέγχων που εγκρίθηκαν από την ΕΔΕΛ στις 921^η/ 12-05-2023, 933^η/08-11-2023, 952^η/15-04-2024 και 956^η/03-06-2024 συνεδριάσεις. Οι σχετικές Συνόψεις Ελέγχων συνυποβλήθηκαν στην Ε.Ε με το 3ο και το 4ο Αίτημα Πληρωμής της Μη Επιστρεπτέας Στήριξης, καθώς και το 3ο και το 4ο Αίτημα Πληρωμής της Δανειακής Στήριξης του ΕΣΑΑ.

Κατά τη διενέργεια των ελέγχων οροσήμενων/ στόχων του δείγματος, λήφθηκε εύλογη βεβαιότητα, εκτός από ορισμένες πτυχές που αναφέρονται κατωτέρω, για την αποτελεσματική λειτουργία του ΣΔΕ όσον αφορά την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης και τη συλλογή, αποθήκευση, επαλήθευση και πιστοποίηση αξιόπιστων και ακριβών δεδομένων σχετικά με την επίτευξη ορόσημων και στόχων. Ειδικότερα:

- (α) διαπιστώθηκε η ικανοποιητική επίτευξη των ελεγχόμενων οροσήμενων/ στόχων,
- (β) εντοπίστηκαν μη επαρκή μέτρα για την αποφυγή διπλής χρηματοδότησης και ενδείξεις διπλής χρηματοδότησης σε έναν έλεγχο στόχου του δείγματος,
- (γ) εντοπίστηκαν παρατυπίες με δημοσιονομικές επιπτώσεις, κυρίως σε ότι αφορά την τήρηση της νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων, για τις οποίες λήφθηκαν τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα,
- (δ) διαπιστώθηκε ικανοποιητική συμμόρφωση των ελεγχόμενων φορέων σε συστάσεις προηγούμενων ελέγχων οροσήμενων/ στόχων, και
- (ε) επιβεβαιώθηκαν ενέργειες παροχής κατευθύνσεων της ΕΥΣΤΑ, σε συνέχεια συστάσεων της ΕΔΕΛ.

II.7 Σύμφωνα με το άρθρο 77, παράγραφος 3 του Καν. (ΕΚ) 1060/2021 για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, η ΕΔΕΛ, ως η μόνη αρχή ελέγχου του ΕΣΠΑ, υποβάλλει στην Επιτροπή ετήσια έκθεση ελέγχου στην οποία παρατίθενται τα πορίσματα των λογιστικών ελέγχων που πραγματοποιήθηκαν κατά το χρονικό διάστημα 1/7 του έτους N έως 31/12 του έτους N+1, σύμφωνα με τη στρατηγική λογιστικού ελέγχου της ΕΔΕΛ, συμπεριλαμβανομένων των ευρημάτων που εντοπίστηκαν στο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, καθώς και των διορθωτικών μέτρων που προτάθηκαν για την αντιμετώπιση των όποιων προβλημάτων. Η ετήσια έκθεση ελέγχου της ΕΔΕΛ συνοδεύεται από τη γνώμη λογιστικού ελέγχου.

Η ΕΔΕΛ, στο πλαίσιο των ανωτέρω καθηκόντων της, διενήργησε για την 2η λογιστική χρήση (1/7/2022 – 30/06/2023) :

α) έλεγχο των Ετήσιων Λογαριασμών στην κοινή Αρχή Πιστοποίησης όλων των ΕΠ και τέσσερις (4) ελέγχους πράξεων των τριών ΕΠ με πιστοποιημένες και δηλωθείσες δαπάνες για την Α.Χ. (Μεταφορές, Αττική και Νότιο Αιγαίο). Οι ανωτέρω έλεγχοι διενεργήθηκαν εντός του έτους 2023 - με εξαίρεση τον έλεγχο των Λογαριασμών που έλαβε χώρα από 15/1/2024 έως την υποβολή της Ετήσιας Έκθεσης Ελέγχου στην ΕΕ - και αφορούσαν την 2η λογιστική χρήση (1/7/2022 – 30/06/2023). Τα αποτελέσματα των ανωτέρω ελέγχων συμπεριλήφθηκαν στην Ετήσια Έκθεση Ελέγχου της 2^{ης} ΑΧ για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027 που υποβλήθηκε στην ΕΕ στις 29.02.2023, η οποία συνοδεύτηκε από την γνώμη λογιστικού ελέγχου για καθένα από τα 3 ΕΠ («Μεταφορές», «Αττική» και «Νότιο Αιγαίο») που δήλωσαν δαπάνες.

Όσον αφορά στον έλεγχο των Ετήσιων Λογαριασμών που διενήργησε η ΕΔΕΛ για την 2η Λογιστική Χρήση επιβεβαιώθηκε η πληρότητα, ακρίβεια και ειλικρίνειά τους και για τα τρία (3) προαναφερθέντα ΕΠ.

Σε ό,τι αφορά στους δειγματοληπτικούς ελέγχους πράξεων, το ποσοστό του Συνολικού Ποσοστού Σφάλματος (TER) στον πληθυσμό δαπανών του κοινού συστήματος για την 2η Λογιστική Χρήση, ανήλθε σε **0,00%** του κοινού ΣΔΕ όπως και το Υπολειμματικό Συνολικό Ποσοστό Σφάλματος (RTER) καθώς δεν εντοπίστηκαν μη επιλέξιμες δαπάνες. Ως εκ τούτου, δεν απαιτήθηκαν διορθώσεις επί των δαπανών που δηλώθηκαν στους Λογαριασμούς της 2ης Λογιστικής Χρήσης.

Για τον υπολογισμό του TER λήφθηκαν υπόψη τα αποτελέσματα των ελέγχων πράξεων της 2ης Λογιστικής Χρήσης, σύμφωνα με τα οποία δεν εντοπίστηκαν μεμονωμένα/τυχαία σφάλματα και συνεπώς δεν επιβλήθηκαν δημοσιονομικές διορθώσεις.

Η ΕΔΕΛ, λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα των ελέγχων της 2ης Λογιστικής Χρήσης και το γεγονός ότι δεν εντοπίστηκαν ευρήματα για την αντιμετώπιση των οποίων θα απαιτούνταν η λήψη δημοσιονομικών μέτρων, έκρινε ότι, το κοινό σύστημα του Στόχου «Επενδύσεις στην Ανάπτυξη και την Απασχόληση» του ΕΣΠΑ 2021-2027 λειτούργησε αποτελεσματικά ανταποκρινόμενο στις απαιτήσεις που ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) 1060/2021 του Συμβουλίου. Ειδικότερα, η ΕΔΕΛ, θεωρεί ότι το ΣΔΕ εντάσσεται στην κατηγορία «1» και στην Ετήσια Έκθεση της 2ης Λογιστικής Χρήσης διατύπωσε α) ανεπιφύλακτη γνώμη για το κοινό ΣΔΕ λόγω του ότι το Συνολικό Ποσοστό Σφάλματος για την 2η Λογιστική Χρήση ήταν μηδενικό (0,00%). β)

ανεπιφύλακτη γνώμη για τη νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών που συμπεριλήφθηκαν στους λογαριασμούς της 2^{ης} λογιστικής χρήσης σε ό, τι αφορά τα τρία (3) ΕΠ που δήλωσαν δαπάνες, ήτοι τα ΕΠ «Μεταφορές», «Αττική» και «Νότιο Αιγαίο» και γ) ανεπιφύλακτη γνώμη για την πληρότητα, ακρίβεια και αλήθεια των ετήσιων λογαριασμών της 2^{ης} λογιστικής χρήσης των προαναφερθέντων ΕΠ.

Αποτελέσματα Δειγματοληπτικών ελέγχων πράξεων/υποέργων

Στον Πίνακα 1 που ακολουθεί δίδεται η συνοπτική εικόνα των οικονομικών στοιχείων των ελέγχων της ΕΔΕΛ. Ειδικότερα, αποτυπώνονται τα εξής: Η συνολική δαπάνη που δηλώθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και από την οποία αντλήθηκε το δείγμα των ελέγχων, οι ελεγχθείσες και οι παράτυπες δαπάνες που εντόπισαν οι έλεγχοι της ΕΔΕΛ, καθώς και το συνολικό και υπολειμματικό ποσοστό σφάλματος σε σχέση με τις ελεγχθείσες δαπάνες.

Πίνακας 1:

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα	Ποσό σε ευρώ που αντιστοιχεί στον πληθυσμό από τον οποίο αντλήθηκε το δείγμα	Δαπάνες για τη λογιστική χρήση οι οποίες ελέγχθηκαν για το τυχαίο δείγμα	Ποσό παράτυπων δαπανών σε τυχαίο δείγμα	Συνολικό ποσοστό σφάλματος (ΣΠΣ)	Πρόσθετες διορθώσεις που απαιτήθηκαν ώστε ΥΣΠΣ<2%	Υπολειμματικό συνολικό ποσοστό σφάλματος (ΥΣΠΣ)	Άλλες ελεγχθείσες δαπάνες	Ποσό παράτυπων δαπανών σε άλλες ελεγχθείσες δαπάνες
Κοινό Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου για τα ΕΠ «Μεταφορές», «Αττική» και «Νότιο Αιγαίο» του ΕΣΠΑ 2021-2027	176.777.853,04	166.922.748,45	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00

II.8 Σύμφωνα με το πδ 142/2017 (Α' 181) συστάθηκε στη Γενική Δ/ση Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων, η Διεύθυνση Γ' Πιστοποίησης Δαπανών Ευρωπαϊκού Ταμείου Εγγυήσεων (Ε.Γ.Τ.Ε.) και Ευρωπαϊκού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (Ε.Γ.Τ.Α.Α.). Ακολούθησε με το ν. 4914/2022 (Α' 61), η ανάληψη του ρόλου του Οργανισμού Πιστοποίησης από την ΕΔΕΛ, η οποία, σύμφωνα με τους καν. (ΕΕ) 2021/2015, 2021/2016 και 2021/2017 που αφορούν την Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ) 2023-2027 και όσων προηγήθηκαν για την ΚΑΠ 2014-2022, είναι αρμόδια για την παροχή γνώμης, συνοδευόμενη από ετήσια έκθεση πιστοποίησης (Annual Certification Report-ACR).

Λόγω της δεδομένης απόφασης της ΕΕ να συμπεριλαμβάνονται σε μία γνώμη, ενός Οργανισμού Πιστοποίησης οι επιμέρους γνώμες για τους Λογαριασμούς του Οικονομικού Έτους, ανεξαρτήτως Προγραμματικής Περιόδου (ΠΠ) και ανεξαρτήτως του αν αφορούν παρεμβάσεις εντός ή εκτός ΚΑΠ, η Υπηρεσία θα κληθεί να δώσει γνώμη για τα δύο πρώτα Οικονομικά Έτη (2023 και 2024) τόσο για τους ελεγκτικούς στόχους της τρέχουσας, όσο και της προηγούμενης ΠΠ. Ειδικότερα, καλείται να υποβάλει γνώμη, συνοδευόμενη από ετήσια έκθεση πιστοποίησης, ως προς τους κάτωθι ελεγκτικούς στόχους:

Για τη νέα ΠΠ 2023-2027:

- Ελεγκτικός Στόχος 1 (Accounts): Οι λογαριασμοί αποδίδουν αληθή και ακριβή εικόνα.
- Ελεγκτικός Στόχος 2 (Governance Systems): Τα συστήματα διακυβέρνησης που έχουν θέσει σε εφαρμογή τα κράτη μέλη λειτουργούν εύρυθμα.
- Ελεγκτικός Στόχος 3 (Performance Reporting): Οι Ετήσιες Εκθέσεις επιδόσεων σχετικά με τους δείκτες εκροών και τους δείκτες αποτελεσμάτων είναι ορθές.
- Ελεγκτικός Στόχος 4 (Legality – Regularity): Οι δαπάνες που δεν καλύπτονται από το Στρατηγικό Σχέδιο της ΚΑΠ είναι νόμιμες και κανονικές.

Για την ΠΠ 2014-2022:

- Ελεγκτικός Στόχος 1 (Accounts): Οι λογαριασμοί αποδίδουν αληθή και ακριβή εικόνα.
- Ελεγκτικός Στόχος 2 (Legality – Regularity): Οι δαπάνες είναι νόμιμες και κανονικές.

Σημειώνεται ότι οι ευρύτερες αρμοδιότητες του Οργανισμού Πιστοποίησης καθορίζονται στο άρθρο 19 του ν. 4914/2022 (Α' 61), όπως τροποποιήθηκαν και διαμορφώθηκαν με τα άρθρα 100, 101 και 102 του ν. 5036/2023 (Α' 77).

Ελεγκτικές εργασίες έτους.

Κατά το έτος 2023, που αποτελεί και το έτος έναρξης των ελεγκτικών εργασιών της Γ Δ/νσης, η ΕΔΕΛ, διενήργησε τέσσερις (4) ελέγχους ως προς τον Ελεγκτικό Στόχο 2 (Governance Systems) για την ΠΠ 2023-2027, στο πλαίσιο εξακρίβωσης της εύρυθμης λειτουργίας των συστημάτων διακυβέρνησης που έχουν τεθεί σε εφαρμογή στη χώρα. Οι έλεγχοι περιλήφθηκαν στη Στρατηγική Ελέγχου του Φορέα Πιστοποίησης για την πιστοποίηση των δαπανών των Ε.Γ.Τ.Ε. & Ε.Γ.Τ.Α.Α. της ΠΠ 2023-2027 της ΕΔΕΛ, όπως αυτή εγκρίθηκε κατά την αριθ. 924/27.07.2023 συνεδρίασή της.

Οι ανωτέρω έλεγχοι, διενεργήθηκαν στο Φορέα Διακυβέρνησης «Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ)» με τη χρήση ερωτηματολογίων κριτηρίων διαπίστευσης, με αντικείμενο τη διερεύνηση της διοικητικής του οργάνωσης και της συμμόρφωσης του συστήματος εσωτερικού ελέγχου του φορέα, σε σχέση με τις τέσσερις (4) Συνιστώσες Διαπίστευσης: «Εσωτερικό Περιβάλλον, Δραστηριότητες Ελέγχου, Ενημέρωση και Επικοινωνία και Παρακολούθηση». Στο πλαίσιο των εν λόγω ελέγχων, διενεργήθηκε καταγραφή των διαδικασιών και των συστημάτων του Οργανισμού Πληρωμών και εξέταση της διαδικασίας με την οποία οι απαιτήσεις που προβλέπονται στους κανονισμούς της ΕΕ, ενσωματώνονται στους κανονισμούς, τις διαδικασίες και τις εγκυκλίους του, καθώς και στα πληροφοριακά του συστήματα, με στόχο τον προσδιορισμό δυνητικών προβλημάτων ή κινδύνων.

Τα αποτελέσματα των ανωτέρω ελέγχων οριστικοποιήθηκαν και εγκρίθηκαν από την ΕΔΕΛ στην αριθ. 958/04.07.2024 συνεδρίασή της. Με βάση τις ελεγκτικές εργασίες, που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διενέργεια των ελέγχων, το επίπεδο συμμόρφωσης του φορέα εκτιμήθηκε και για τις τέσσερις (4) ελεγχόμενες Συνιστώσες Διαπίστευσης ως: «3 - Λειτουργεί, όμως απαιτούνται μερικές βελτιώσεις». Ως αποτέλεσμα, ο ελεγχόμενος φορέας κλήθηκε εντός 3 μηνών από την οριστικοποίηση των εκθέσεων αποτελεσμάτων ελέγχου, να θέσει συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα ενεργειών για την υλοποίηση των προτάσεων των πορισμάτων και εν συνεχεία, να ενημερώνει την ΕΔΕΛ για την πορεία υλοποίησης των ενεργειών του, έως και την πλήρη ολοκλήρωσή τους.

III. Συμπέρασμα

Κατά το έτος 2023, η ΕΔΕΛ, έχοντας ως αποστολή την αξιολόγηση και τον έλεγχο της ορθής και αποτελεσματικής λειτουργίας των Συστημάτων Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ), καθώς και τη διασφάλιση της τήρησης των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων για τα οποία έχει οριστεί Αρχή Ελέγχου, διενήργησε ελέγχους συστημάτων, ελέγχους πράξεων/οροσήμων/στόχων σε δειγματοληπτική βάση και ελέγχους λογαριασμών με σκοπό την εξαγωγή συμπερασμάτων και τη διατύπωση ελεγκτικής γνώμης.

Στο πλαίσιο της κατά τ' ανωτέρω ελεγκτικής της δραστηριότητας, όπου διαπιστώθηκαν μη επιλέξιμες ή παράτυπες δαπάνες, η ΕΔΕΛ επέβαλε τις ανάλογες δημοσιονομικές διορθώσεις με την ακύρωση του συνόλου

ή μέρους της Κοινοτικής και Εθνικής συμμετοχής στις ελεγχθείσες πράξεις/ ορόσημα/ στόχους. Επίσης επέβαλε διορθωτικά μέτρα στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου ή σε μέρος αυτού, και απηύθυνε συστάσεις προς τους ελεγχόμενους φορείς.

Τα αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντα ποσά αναζητήθηκαν από τους Δικαιούχους σύμφωνα με τα άρθρα 11 και 12 του Ν.4314/2014, όπως ισχύουν, καθώς και τις ισχύουσες Υπουργικές Αποφάσεις Δημοσιονομικών Διορθώσεων.